

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

V. leto.

V Gorici, mali serpan 1884.

7. zvezek.

Nagovor

Njegove prevzvišenosti kardinala Parókkija, vikarija svetega očeta v Rimu, o priliki blagoslovljenja temeljnega kamena za kolegij sv. Antona 16. dan meseca malega travna leta 1884.

Sv. apostelj Janez je videl nekega dné Gospoda po njegovem vstajenju, ko se je prikazal nekaterim svojih apostelnov, lovečim ribe na Genezaretskem jezeru, in, razsvetljen od svojega serca hrepenenja, je prvi Jezusa spoznal ter, kažoč ga drugim učencem, vzkliknil: Gospod je!

Denes, častitljivi redovniki, smo pričujoči pri podobnem dogodku.

Pred petnajstimi leti je bil Rim priča dogodbam, katere je ves katoliški svet stermé gledal in obsojal. Oplenjena je bila tedaj cerkev zemeljske svoje nezavisnosti in tudi duhovna sloboda njena je bila prišla v veliko opasnost; in vender — čemu ne bi povedali? — akoravno še zdaj nevsmiljeno preganjana, ona verši takó, kaker poprej, svoje poslanje: Gospod je ž njo!

Cerkveni redovi, zaterti in prepojeni po celi Italiji, se vender le vzderžujejo, in kar ne bi bil pričakoval nihče, red sv. Frančiška, star in vedno mlad, po dolzih sedem vekov obstanka, stavi denes novemu poslopju podlago: Gospod je ž njim!

Vsi cerkveni redovi brez razlike so mili in dragi mojemu sercu, začeni pri učencih sv. Antona opata pa do poslednjega francoskega zavoda, ki prosi poterjenja pri sveti skupščini škofov in redovnikov („francoskega“ pravim, ker se Francoska odlikuje po svoji posebni rodovitnosti v tej reči.) Da, jaz ljubim vse cerkvene redove, ali, častiti bratje, red sv. Frančiška zavzemlje v mojem sercu zlasti odlično mesto in srečnega se čislam, ker se mu tudi jaz ko tretjerednik prištevati morem.

Preblagi oče general je bral tôdi listino, ki smo jo deli pod temeljni kamen, ter pri tej priliki spominal se, da obhaja današnji dan red dvojni praznik, namreč praznik sv. Rafaela in 675. obletnico, kar je sveti Frančišek naredil obljube ob času vladanja velikega papeža Inocencija III. Od tedaj pa sem do naših dni red njegov nigdar ni popustil svoje delavnosti za zveličanje duš. Veljavo mu daje nenavadno veliko število sinov, tako, da se da reči o njem, kar se je reklo o redu svetega Dominika, da se namreč ne ve, ali je dal več učenjakov zemlji, ali več svetnikov nebesam. Njegovi zakoni, modri pa priprosti, so čudovito rešili vprašanje po slobodi, ki vgaja in koristi, pa ne spodkopava oblasti veljave. Stojéči na tleh naj globočjega vboštva, nimajo se redovniki sv. Frančiška ničesar bati in to je pglavitni vzrok, da se tudi ničesar ne bojé.

Svetnikov tega reda je toliko, koliker let njegove dobe, takó da so mu svetniki takó rekoč letnice njegove zgodovine; modri in učenjaki njegovi se svetijo v sv. Bonaventuri, v Skotu in Baku; njegova delavnost na svetu ni prenehala nigdar, kar je vbožca asiškega ne daleč od le-tega mesta spoznal papež Inocencij III., ki ga je videl v sanjah podpirajočega to lateransko baziliko, ko se je hotela podreti. Rekel bodem celo, da ta red ni izgubil nič svoje živahnosti, in kaker veliko in vzvišeno je bilo poslanstvo njegovo v preteklosti, nič manjša ne bodo dela, ki jih ima zverševati v prihodnje, nič manjši hasen, ki ga bo cerkev na dalje imela od nje-ga. Nova hiša, ketere temeljni kamen smo denes blagoslovili, je porok te bodočnosti. V tem zavodu se bode mladi naraščaj sv. Frančiška navzemal duha svojega očeta, da ga potem razširja po vsem širocem svetu.

In ní brez posebnega namena previdnosti božje, da stavimo novo cerkev pod zavetništvo sv. Antona Padovanskega. Veliki ta svetnik ni samo prvi redovni učitelj in torej dobro izbran v zavetnika učilnice za redovnike sv. Frančiška, v njem nahajam tudi

združene vse tri posebnosti serafinskega reda: vboštvo, znanstvo in apostoljski duh. Svetilo se je vboštvo v slavnem čudodelniku lizbonskem in poleg te čednosti in, da takó govorim, v njej vkoreninjene so poganjale in cvele ostale redovne čednosti, čista nedolžnost, ostro zatajevanje, bogomiselnost in notranje življenje, ketere-mu se je vdal posebno v samotni puščavi pri sv. Pavlu.

Toda sv. Anton je bil tudi mož učenosti, kakeršno je hotel serafinski očaj, učenosti namreč brez posvetnega bleska, take, ki razsvetljuje duše, da jih povzdigne k Bogu. Tako je zaslužil, da ga je imenoval papež Gregor IX. „skrinjo modrosti“ zavoljo globokega njegovega poznavanja svetega pisma.

Pod njegovim okriljem se bodo zbirali v tem novem zavodu redovni mladeniči, da se napijé pri tem studencu svete modrosti ter uče naukov velikega redovnega pisatelja svetega Bonaventura. — Gotovo, sv. Bonaventura je eden največih učenjakov svete cerkve ter vreden prijatelj svetega Tomaža Akvinskega. Ako je bil sveti Tomaž takó rekoč graditelj bogoslovske znanosti, sveti Bonaventura je bil nje pesnik in modroslovec. Sveti Tomaž je veliki mojster razkladnega, sveti Bonaventura nedosegljivi mojster sestavnega nauka; če je sveti Tomaž angelj bogoslovske šole, sveti Bonaventura je nje serafin, in dobro se je reklo o njemu, kar je djalo Gospod o svetem Janezu Kerstniku: „On je bil svetilnica, ki je gorela in svetila“.

Vender se mi zdí, da je v pričujočih razmerah volitev svetega Antona primerniša namenu te nove redovne hiše, ne le ker je sveti Anton prvi redovni učitelj, ki je imel v redu Frančiškovem že pred svetim Bonaventurom mašo cerkvenih učenikov, temuč zlasti, ker njegov duh tudi apostoljsko življenje obsega. Sv. Anton se smé imenovati misijonar cele Italije, katero je obhodil od Sicilije tja do Planin, od Srednjega morja do Adrijanskega; in njegova beseda je odmevala tudi zunaj tega naroda ter rodila povsod obilo sadu v zveličanje dušam.

Ko je bil sv. Bonaventura v Padovi predstojnik prenašanju ostankov slavnega čudodelnika ter je našel njega jezik, ki je s tako mogočnim glasom oznanjal slavo božjo, cel in še erdečkast, tedaj je v sveti navdušenosti govoril veličastne besede, ki jih je ohranil red v svojih molitvah: „O blagoslovljeni jezik“ itd.

Poklic svetega Antona se je rodil tako rekoč iz prvih pet marternikov tega reda kervi, ki je močila pesek marokanski, in mlad; redovni kanonik od Svetega Križa v Koimbri je vstopil takrat v

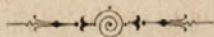
red manjših bratov s hrepenenjem, da bi tudi on prelił svojo kri za sveto vero.

Vodilna misel pri vstanovitvi tega zavoda ni bila samo ta, da se v njem odgojé ućeni redovniki, temuć tudi ta, da se pripravijo za Italijo in ves svet misijonarji, ki bodo sami v sebi združili duh in kreposti sv. Franćiška Asiškega in sv. Antona Padovanskega ter se potem vspešno borili proti grehom in zmotam tega veka in s tisto priljubljenostjo, ki jo povsod vživajo manjši bratje, učili narod, ki se jim tako rad bliža, dolžnosti, ki ga vežejo, in skrivnosti njegove prave sreće.

Iz dna serca prosim torej nebeškega blagoslova nad temeljni kamen novega poslopja. Naj bi bil podoben ta kamen onemu, na katerega je postavljena sveta cerkev, ter kaker oni terden in stanoviten: „Ti si skala (Peter) in na to skalo bom zidal svojo cerkev“.

Ne daleć od tod, v središći Rima, se je vstanovila pred kratkim satanova shodnica, o kateri se govori, da je veljal vsak nje kamen en greh in en tolar; dobro, iz vsakega kamenov, ki bodo sestavljali novo poslopje, katerega podlago smo blagoslovili, bode izvirala ena milost in en blagoslov za vsakega, ki ga bo dal.

Bog blagoslovi vse blage dobrotnike, ki pomagajo ter bodo še pomagali, da se to delo doverši, in Marija brezmadežna, redovna zavetnica in sv. Rafael, zdravilo bolnim in voditelj romarjem, in sveti Franćisek Šerafinski in sveti Anton Padovanski naj blagoslové novo to vstanovo ter bdé nad njo, da bode rodila obilo zveličanskega sadu.



Iz obrednika tretjega reda.

Red, ki se ga je deržati pri obljubi.

Tisti dan, ko se ima obljuba delati, naj se napravi slovesna skupščina; oltar naj se opravi, kaker ob praznikih. Novinec ali novinka naj pride v cerkev v celi redovni obleki, ako jo ima, ali naj vsaj škapulir in pas dene od zunaj verhu druge obleke, ter naj poklekne na tla spodaj pred oltarjem. Mašnik, v koretlju in beli štoli, poklekne na goranjo (ali spodnjo) stopnjo ter zapoje: Oj pridi stvarnik, sveti Duh. Na dalje se poje ta pesem, kaker ob preobleki; ako ni mogoće peti, se moli, kaker je bilo pove-

dano. (Sicer je bila ta pesem letos vže dvakrat v „Cvetju“, vender stoj tu, da bo vse skupaj, kar se poje ali moli pri obljubi, še enkrat, sem ter tja nekoliko popravljena; teh poprav bi se bilo deržati, koliker mogoče, tudi ob sprejemanju in vsaki drugi priliki — ni namreč lahko take reči precej tako narediti, da bi bilo v vsakem oziru popolnoma dobro in lepo ter za vselej odločeno; pomen seveda je ravno tisti, v tem, kaker v prvem in drugem natisku te pesni, le besede so v neketerih versticah nekoliko spremenjene):

- | | |
|---------------------------------|------------------------------|
| 1. O pridi stvarnik, sveti Duh, | 4. Užgi počutkom luč svitló, |
| Obišči duše svojih vseh, | Ulij ljubezen v serca nam, |
| Napolni z višnjo milostjo, | Slabost telesa našega |
| Ketera vstvaril serca si. | Z močjo krepčaj nevpehavno. |
| 2. Ki ti je tolažnik ime, | 5. Poženi proč sovražnika, |
| Najvišjega Boga poklon, | Podeli stanoviten mir, |
| Ljubezen, ogenj, živi vir, | Da, tí ko takó vódiš nas, |
| Duhovno pomaziljenje. | Izógremo se škode vse. |
| 3. Daru sedmeroverstnega, | 6. Po tebi da spoznamo, daj, |
| Desnice perst Očetove, | Očeta in Sina božjega, |
| Očetova obljuba tí, | Daj, v tebe tudi obeh Duha |
| Bogáteč gerla z góvorom. | Da vérujemo vsaki čas. |

7. Bogu Očetu bodi čast
In njega Sínu edinemu
In Duhu tolažitelju
Sedaj in v vekov veke vse.

Rj. Amen.

Ob velikonočnem času se pravi namestu: „In njega Sínu edinemu“: „In Sínu, ki je od mertvih vstal“. — Nadalje se poje:

Ÿ Pošlji Duha svojega in vstvarjeni bodo.

Rj. In prenovil boš obličje zemeljsko.

Ob velikonočnem času se pristavlja tema dvema verstama: Al-leluja.

Molimo.

O Bog, ki si serca vernikov po razsvitljenju svetega Duha učil, daj, da ravno v tem Duhu, kar je prav, spoznamo in se njegove tolažbe vedno veselimo.

Daj, prosimo, Gospod, temu svojemu služabniku (*ali tej svoji služabnici*), ki si ga (*ali jo*) z redovno obleko vže olupšati blagovolil, do zveršenja začetega dela srečno dospeti. Po Kristusu, Gospodu našem.

Rj. Amen.

Nato sede mašnik na stol, ki je pripravljen na goranji stopnji pred oltarjem, in vpraša novinca ali novinko, ki kleči pred njim:

Brat (*ali sestra*) I. (*redovno ime*), kaj želiš?

Novinec ali novinka odgovori:

Oče, prosim, da bi bil pripuščen (*ali bila pripuščena*) k sveti obljubi v tretjem redu svetega Frančiška, da v njemu do smerti Bogu služim.

Mašnik pravi nato:

Hvala Bogu!

Potem z mnogimi besedami poudari svetost obljube, ki se ima delati, in zlasti izrekoma opomni, da to ni obljuba v tesnem pomenu, kaker se dela v samostanskih redovih, ter tudi nikaker pod nobenim grehom ne veže. Vender naj pohvali in poterdi gorečnost novinca ali novinke, kazaje s kakim zgledom iz življenja svetnikov zveličavni sad svete obljube ali s kakimi drugimi premisleki okoličnostim primernimi. Ko dokonča svoj kratki ogovor, poklekne novinec predenj ter se sklenjenimi rokami izreče obljubo s temi besedami:

Jaz (*redovno ime*) obljubim vpričo Boga vsegamogočnega, v čast brezmadežni blaženi Devici Mariji in blaženemu očetu Frančišku in vsem svetnikom izpolnjevati zapovedi božje ves čas svojega življenja in vodilo tretjega reda, ustanovljeno od istega blaženega Frančiška, po uredbi, poterjeni od papeža Nikolaja četrtega in Leóna trinajstega, ter po volji predstojnikovi zadostovati za prestopke, storjene zoper isto vodilo.

Mašnik pristavi:

In jaz, ako boš to izpolnjeval (*ali izpolnjevala*), obljubim tebi od strani božje večno življenje. V imenu Očeta in Sinú † in svetega Duha.

Rj. Amen.

*Nato vstanejo vsi in poje (*ali moli*) se zahvaljena pesem:*

Tebe Bogá hvalimo: tebe Gospoda spoznavamo.

Tebe večnega Očeta: vsa zemlja spoštuje.

Tebi vsi angelji : tebi nebesa in vse oblasti,
Tebi kerubini in serafini : z neprenéhavnim gla-
som kličejo :

Svet,

Svet,

Svet Gospod Bog Sabaót.

Polna so nebesa in zemlja : veličastva tvoje slave,

Tebe slavni : zbor aposteljnov,

Tebe prerokov : hvale vredno število,

Tebe marternikov : bleščeča hvali vojska,

Tebe po zemeljskem krogu : sveta cerkev spoznava,

Očeta : neizmérnega veličastva,

Častitljivega tvojega pravega : in edinega Sinu,

Svetega tudi : Duha tolažnika.

Ti kralj : slave, Kristus.

Ti Očetov : sin si večni.

Ti, da ga rešiš, hoté nase vzeti človeka : nisi stu-
dil device telesa.

Ti si, premagavši smertno želo : vernim odperl nebeško
kraljestvo.

Ti na desnici božji sediš : v slavi očetovi.

Sodník : vérujemo, da imaš priti.

[Tebe torej prosimo, pridi na pomoč svojim slu-
žabnikom : ki si s predrago kervjo jih odrešil.]

*Ko se poje, kar stoji tukaj v oklepih, pokleknejo vsi, pa
nato precej zopet vstanejo.*

Daj, da bomo s tvojimi svetimi : v večni slavi šteti.

Reši, Gospod, ljudstvo svoje : in blagoslovi svojo
dédino.

In vladaj jih : in povzdigúj jih tja na veke.

Dan na dan te : blagoslávljamo.

In hválimo tvoje ime na vek : in na vek veka.

Blagovoli, Gospod, le-ta dan : brez greha nas
ohraniti.

Vsmili se nas, o Gospod : vsmili se nas !

Bodi vsmiljenje tvoje, Gospod, nad nami : kaker
smo upali na-te.

Na-te. Gospod, sem upal : ne bodem osramočen na veke.

*Mej tem, ko se ta pesem poje, pristopajo bratje, ali kjer
bi jih bilo premnogo, le tako zvani „diskreti“ in svetovavci,*

eden za drugim k bratu, ki je obljubo storil, ter ga objemajo na ta način kakor pri slovesni sveti maši pred zavživanjem mašnik dijakona (velikega levita) in diakon subdiakona (malega levita), in vsaki mu reče: *Mir s te b ó in on odgovori vsakemu: In s tvojim duhom. Ako je sestra obljubo storila, jo ravno tako pozdravijo druge sestre. D a bi sestre tako pozdravljale brata ali bratje sestro, pa ni dovoljeno. Po zahvaljeni pesni se pravi nadalje:*

Ÿ. Poterdi, o Bog, kar si veršil v nas.

R). **Od svetega templja svojega, ki je v Jeruzalemu.**

Ÿ. Reši služabnika svojega (ali služabnico svojo, ali služabnike in služabnice svoje).

R). **Moj Bog, ki v tebe upa (ali upajo).**

Ÿ. Pošlji mu (ali ji, ali jim), Gospod, pomoč od sve-tišča.

R). **In sè Sijona ga (ali jo, ali jih) váruj.**

Ÿ. Nič naj ne opravi sovražnik nad njim (ali njo, ali njimi).

R). **In sin hudobe naj se ne prederzne, da bi mu (ali ji ali jim) škodil.**

Ÿ. Gospod, vsliši mojo molitev.

R). **In moje vpitje naj k tebi pride.**

Ÿ. Gospod z vami.

R). **In s tvojim duhom.**

Molimo.

Bog, čiger vsmiljenja ni števila, čiger dobrote je ne-skončen zaklad, preljubeznjivemu tvojemu veličanstvu se za podeljene darí zahvaljujemo, tvojo dobrotljivost vedno móleč, da, kateri tem, ki prosijo, daješ, kar želé, ravno te, ne za-puščajoč jih, za prihodnje plačilo prirédi.

Bog, ki si po neomadežanem spočetjê device svojemu sinovi vredno prebivališče pripravil; prosimo, da kateri si jo vsled predvidene smerti ravno tistega svojega sinu sleherne-ga madeža obvároval, tudi nam po njenih prošnjah čistim k tebi priti podeli.

Gospod Jezus Kristus, ki si v mesu preblaženega očeta našega Frančiška, da, ko je svet zmerzoval, naša serca z ognjem svoje ljubezni užgeš, svete rane svojega terpljenja

ponovil : dodeli milostivo, da bomo po njegovih zaslugah in prošnjah vedno križ nosili in vredne sadove pokore rodili.

Za brata :

Bog, ki blaženega Ludovíka, spoznavavca svojega, od zémeljskega kraljestva v slavo kraljestva nebeškega prestavil, prósimo, da nas stori po njegovih zaslugah in prošnjah deležne zveličanja kralja kraljev Jezusa Kristusa, sinu tvojega.

Za sestro :

Razsvetli, vsmiljeni Bog, serca svojih vernih in po častitljivih prošnjah blažene Elizabete stori, da bomo srečo tega sveta zaničevali ter se nebeške tolažbe vedno veselili.

Bog, ki služabnika svojega (*ali* služabnico svojo, *ali* služabnike in služabnice svoje) od posvetne ničemernosti spreobrnjenega (*ali* spreobrnjeno, *ali* spreobrnjene) k doseganju plačila poklica nebeškega užigaš, pojdi v njegovo (*ali* njeno) serce in vlij svojo milost vvanj, da bo po-nji v tebi stanovitni ostal (*ali* stanovitna ostala), ter oborožen (*ali* oborožena, *ali* oboroženi) z brambo tvojega varstva, kar je po tvojem podeljenju obljubil, izpolni in drugim vedno daje zgled svetega življenja pride do večnega plačila, ki je obljubljeno tem, ki stanovitni ostanejo. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, sinu tvojem, ki s tebo živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog skozi vse veke vekov.

R). Amen.

Nato se da novemu obljubniku blagoslov, ki ga je blaženi oče Francíšek izrekel nad svojim učencem :

Blagoslovi te Gospod in váruj te. Pokaži ti Gospod svoje obličje in vsmili se te. Oberni Gospod k tebi svoj obraz in daj ti mir. Gospod te blagoslovi. † Amen.

Nato nad vsemi :

Blagoslov Boga vsegamogočnega, Očeta in Sinu † in svetega Duha pridi dolu čez vas in ostani vedno.

R). Amen.

Naposled da mašnik poljubiti noge križanega v znamenje vedne ljubezni do Jezusa Kristusa in večne zaveze.

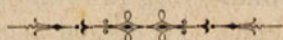
Ko je skupščina končana, se precej vpiše v zapisnik obljub spričevalo storjene obljube s temi besedami (ali kaker je sicer navada) :

Leta Gospodovega meseca dne . . v cerkvi
vpričo zbranih bratov in sester sem jaz podpisani ravnatelj (*ali*

duhovnik) k obljubi v tretjem redu spokornikov svetega Frančiška pripustil gospoda I. I. (*ali* gospo I. I.), ki je bil sprejet (*ali* bila sprejeta) leta meseca dne . . v cerkvi V česer potenje sem to pisal.

(*Podpis ravnatelja ali pooblaščenega mašnika*).

V nevarnosti življenja je dovoljeno novincu, da naredi obljubo preden je poteklo leto, kar je bil sprejet, in narediti jo more pred svojim izpovednikom, ako ni lahko dobiti pooblaščenega mašnika; ali ta obljuba se ne zapiše v zapisnik, preden vmerje dotični brat, ker jo ima, ako ozdravi, vnovič narediti in takrat se vpiše.



Svetega Bonaventure, cerkvenega učenika serafinskega, življenje in dela.

Sedmo poglavje.

Nadaljnja delavnost svetega Bonaventure v
prid svojega reda.

Ljubezen božja je kaker ostroga, ki spodbada človeka in ne pusti, da bi se vstavljal na poti popolnosti, da bi odnehal v skerbi in delavnosti za zveličanje svoje in bližnjega svojega. Ko je papež Klemen sprejel odpoved njegovo na jorško nadškofijo, se loti Bonaventura z novo vnetostjo skerbi in truda za napredek in korist svoje frančiškanske družine. Za naslednje leto 1266 skliče vesoljni redovni zbor v Pariz. Tja grede obudi k življenju dete, ki je bilo mrtvo na svet prišlo, v mestu Lijonu in nadaljevaje pot dospe v začetku meseca malega travna v glavno mesto francosko. Ravno tega meseca obhaja nato redovni zbor z nenavadno slovesnostjo. Ob tem zboru je namreč prvič vpeljal učeni general očitne znanstvene razgovore, tako imenovane disputacije, o raznih naukih svete vere, kar se je potem v navadi ohranilo pri vseh naslednjih občnih zbora frančiškanskih, nekoliko iz spoštovanja do njega, ki je to reč prvi nasvetoval in začel, nekoliko zavoljo očitne koristi, ki so jo take vaje prinašale znanstvu.

Bonaventura sam je tiste dni tudi večkrat pridigal. Zlasti se spominja eden izmed tadanjih nagovorov njegovih do zbranih očetov, v katerem je povzdigoval čednosti svetega Frančiška ter med drugim povedal v hvalo svetnikovo, da o njemu veljajo besede, ki se bero v skrivnem razodevenju svetega Janeza v 7. poglavju, 2. versti: „In jaz sem videl enega drugega angelja gori gredoč, od koder sonce izhaja; ta je imel pečat živega Boga“. To, je djal, ve za gotovo po razodevenju, ki ga je storil Bog takim osebam, ki ni mogoče o njih dvojiti.

Poglavitni namen vesoljnega redovnega zbora pariškega pa je bil ta, da bi se prevdarilo, kako bi se s poti spravile ali prestopile in premagale ovire, ki so nekod zadrževale napredek in razcvetanje redovnih okrajin v čednosti in ostrem deržanju. Zato je po zboru sveti Bonaventura pisal pismo vsem provincijalom spodbujevaje jih s prijaznimi pa resnimi besedami k delu, ki se je v tem oziru moralo od njih pričakovati. Storiti pa je hotel tudi sam, kar se mu je zdelo, da bi bilo še potrebno ali koristno redu glede znanstva in pobožnosti. Sestavil je veliko množino raznih spisov, lepih spominikov ne le učenosti svoje, temuč tudi ponižnosti in očetovskega serca, ki skerbi za preprosto mladino z enako ljubeznijo, kaker za dozorele sinove in učene brate, ki vejo ceniti znanstvo in trud. Tako je spisal tačas svojim najmlajšim „Vodilo novincem“; učencem modroslovja neke modroslovske obravnave, ki so se v poslednjih letih z roko pisane zopet našle, natisnjene pa do zdaj niso bile; mladim mašnikom je sestavil „Razlago svete maše“, mladim pridigarjem „Pridigarsko vmetalnost“, izpovednikom in drugim „Način, kako se je treba izpovedovati“, vsem bratom svojega reda „Določbe o vodilu“ in „Razlago tega vodila“. In še mnogo drugih večih in manjših spisov o raznih čednostih in duhovnih vajah je sestavil, vmes tudi nekatere lepe in vmetalne pesni, zlasti „Hvalo svetega križa“ in precej obširno pesen „o slavcu“ (Filoména). Sploh je spisal naš svetnik tako mnogo, da se moramo po pravici čuditi, kje je poleg obilih molitev in toliko skerbi, ki jih je imel prej ko profesor in pridigar, pozneje ko najvikši poglavar celega vže tolikanj razširjenega reda, vendar le čas dobil za vse to v življenju, kaker bomo videli, ne ravno predolgem. V resnici bi skoraj smeli priterditi nekim učenim pisateljem, ki pravijo, da je to eden izmed čudežev svetega Bonaventure.

Ko se je sveti Bonaventura tako na vso moč trudil za srečo in napredek svoje redovne družine, so bili za vse kerščanstvo časi jako nevgodni. V Sveti Deželi so gospodarili in morili saraceni; na Poljskem in Ogerskem so klali in požigali tatari. Rimska cerkev je bila v žalosti in vdovstvu. Papež Klemen IV. je bil izdihnil dušo 29. listopada 1268 in več ko dve leti se niso mogli zediniti kardinali, da bi mu dali naslednika. V tem težavnem, hudem času, tri leta po pariškem redovnem zboru, skliče sveti Bonaventura zopet vesoljni zbor, za binkuši 1269, in sicer v Asiz. Pri sercu mu je bila sreča svete cerkve in vsega kerščanstva. Živo je torej pred oči postavil zbranim očetom objokovanja vredno stanje tega in one. Spodbujal in spodbadal jih je nato z najginljivišimi besedami, naj izbero v svojih okrajinah redovnike, ki so goreči za čast božjo in dobiček njegove cerkve, da se lote sè vso zgovornostjo prigovarjati kraljem in narodom, naj popusté mejsebojne pravde in prepire ter se združijo v sveto zvezo vzemši nase križ ko znamenje vojske za vero Kristusovo, da se nasproti postavijo kerščanskega imena sovražnikom, ki so pretli tolikemu delu Evrope. In da se potolaži tolikanj laglje pravica božja, napove posebne molitve v celem redu, zlasti vpelje, kaker je bilo vže povedano, sobotno mašo in molitev „Angelj Gospodov“ na čast kraljici nebeški Mariji. Tudi je postavil na tem zboru, da bi se red zmirom bolj povzdigoval v čednosti in učenosti, redovnim vikšim šolam v Parizu štiri vladavce ali ravnatelje, ki so se imeli voliti iz štirih narodnosti obilniše zastopanih v redu, namreč eden iz rimljanske, drugi iz lombardske, tretji iz nemške, četerti iz španjolske. Oni so imeli čuti in paziti vsaki nad učenci svoje narodnosti. Tako je bil torej tudi ta zbor v mnogem oziru za red in razvitek njegov velike pomembe.

Preden gremo dalje s poglavitnimi rečmi, pa nesmemo pozabiti nekega posebno ljubeznjivega dogodka, ki se je primeril na poti, ko je šel sveti Bonaventura iz Folinja proti Asizu k omenjenemu zboru. Neki preprost brat v Folinju je imel veliko hrepenenje, da bi mogel svoje serce tako rekoč izliti v serce ljubeznjivega očeta, da prejme kako polajšanje v svoji dušni britkosti. Ali število drugih redovnikov, ki so bili na višjih stopnjah, da so mogli več govoriti z vesoljnim poglavarjem, je bilo toliko, da vbogi menišek folinjski ni mogel blizu, zlasti ker general ni ostal dolgo v tistem mestu. Kaj stori? Še preden se je napotil general, gre in se napravi proti Asizu; pa ko pride do malega mesteca Spello,

se vstavi tamkaj ter čaka poleg ceste. Svetnik pride nato spremljan od mnogih imenitnejših bratov. Naš menišek ga zagleda od daleč ter mu gre naproti, in ko mu je že blizu, ga nagovori z otročjo zaupljivostjo: „Oče moj častitljivi, meni je silno treba, da bi me poslušali in potolažili. Prosim vas sè vso ponižnostjo, ne zaničujte svojega podložnega, ki je vbožček, pa vender vaši skerbi izročen.“ Na te besede preprostega bratca gre dobrotljivi predstojnik radovoljno ž njim na stran, kjer sede poleg njega na tla in posluša vse, kar mu ima povedati. In ko je vse povedal in potožil, ga potolaži z največo prijaznostjo ter vsega zadovoljnega pošlje nazaj v samostan. Ali ostali bratje, ki so spremljali svetnika, pa so ga morali mej tako dolгим pogovorom čakati na očitni cesti, so bili nejevoljni, da se zadržuje najvišji poglavar celega reda tako dolgo v prijaznem pogovoru z bratom, ki je imel jako malo ali nič veljave, in niso mogli zamolčati svetniku, da se jim je to ravnanje prav neprimerno zdelo. On pa jih je pokregal zato po očetovsko: „Jaz“, pravi, „nisem smel drugači delati. Jaz sem minister, to je, služabnik in hlapec, in tisti vbožček je moj gospodar. Meni ne smejo ujeti iz spomina besede svetega vodila, kjer pravi: Ministri naj sprejemajo brate prijazno in ljubeznjivo in tako domače naj se kažejo proti njim, da bodo mogli ti govoriti in ravnati ž njimi, kaker gospodarji delajo sè svojimi hlapci, zakaj tako mora biti, da bodo ministri pravi služabniki vseh bratov. Jaz služabnik sem torej moral slušati svojega gospodarja ter vsmljenje imeti sè slabostjo tega vbožčeka.“—

Ko so poglavitni očetje Frančiškovega reda v Asizu okoli svetega Bonaventure zbrani prevdarjali, kako bi po svoji moči pomagali materi svoji katoliški cerkvi v njenih velikih zadregah, kar vzdigne zopet nov sovražnik ošabno glavo zoper evangelijski svet radovoljnega vboštva. To je bil neki Žirald Abbeviljski, pariški doktor, ki je že dolgo kuhal v sercu serd in hudobo zoper vboge menihe in torej poželjivo zagrabil priložnost, ko je prišla na svetlo neka knjiga zoper zmote predhodnika njegovega Guljeljma Šentamurskega, ter svoj strup izbljuval v kužnico, ki jo je brez imena poslal mej svet. Tudi zoper tega sovražnika se je vzdignil sveti Bonaventura sè svojim mogočnim peresom ter spisal učen in obširen „Zagovor vbozih“ (Apologia pauperum), kjer zmagovito dokazuje izverstnost, zaslugo in korist evangelijskega vboštva. Ali zopernika ni mogel spraviti na pravi pot ne z resnobnim svarjenjem ne s prijaznim opominjevanjem; ošabnost ga je bila oslepila

in ostal je terdovraten v svojih zmotah. Bog pa je pokazal z grozovito kaznijo, kako more braniti on svoje zaničevane otroke in služabnike. Roka, ki je pisala toliko krivic zoper evangelijske vboge, se je posušila, da ni bila več za nobene rabo, — vender se prevzetna glava ni vklonila; starega grešnika so pokrile gnjusne gobe, ki so mu žerle meso po celem telesu, — tudi to ga ni spreoburnilo, storil je grozovito smert ter ostal strašan zgled osode, ki jo dostikrat vže na tem svetu pošlje pravica božja čez tiste, ki se prederznejo preganjati vbožce Kristusove, izpolnjevavce njegovih evangelijskih svetov.

* *
* *

S v. B o n a v e n t u r e r e d o v n i š k a a b e c e d a.

Ako si neznan in zaničevan, bodi vesel; to je za te bolj zdravo in koristno, kakor hvaljen biti od ljudi.

Bodi vsem, dobrim in hudobnim, dober, nikomer nadležen.

Celo sercé hrani Bogu in ustam ne pusti govoriti praznih reči; tudi vse druge počutke imej na berzdi.

Če boš ljubil samoto in molk, imel boš velik pokoj in dobro vest. Kjer je množica, tam je hrup in serce razlečeno na vse strani.

Derži se vbogega in priprostega življenja; z malim bodi zadovoljen in ne boš lahko mermral.

Enemu gospodu služi; ker ne moreš biti zadosti Bogu in ljudem, večnim in minljivim rečem, zato beži pred svetom in posvetnim hrupom.

Gospodu svojemu Bogu bodi vedno hvaležen, se sercem in z ustmi, kaker koli se ti godi, v težavi in bolečini. Zakaj Bog vse previdno deli na svetu po svoji večni, pravični in resnični sodbi.

Hudič bo pred tabo bežal, ako boš ponižen, ker mu je ta čednost zlasti zoperna; bodi torej ponižen v vseh rečeh, in ljub boš Bogu in ljudem.

Imej čist namen Bogu dopasti pri vsakem delu, ker Bog gleda na serce in čiste in pravične ljudi ljubi.

Kateri te zatirajo in zaničujejo, tiste imej za prijatelje in zavetnike; zakaj, ako si pameten, boš pri tem dobiček imel; koristi ti v dobrem, kateri ti škodijo v slabem.

Le s trudom in bolečino, zdihovanjem in jokom se pridobi kraljestvo božje; sè sladoljubjem in častmi pa se izgublja sveti raj.

Misli si, da so veliki tudi naj manjši darovi in vreden boš, vedno večih sprejemati. Velik božji dar je vbog biti na tem svetu zavoljo Kristusa in poslednje mesto imeti. Velika prevzetnost pa je po višji stopinji hrepeneti; k temu hudič svetuje, po časteh se sepenjati in pred zaničevanjem bežati, da pade vznak, kateri se je povzdignil bil, potem ko je malo časa gospodaril nad vbozimi.

Nikoger ne zaničuj, nikomer ne škóduj; vsmiljenje imej s potertim in vbozim in ne povzdiguj se nigdar ne.

Obračaj koristno čas po božji volji; zakaj nič ni dražjega od časa, v katerem se more božje kraljestvo za vselej zaslužiti. Občuj tudi prijazno in ljubeznjivo se vsemi, pa brez razuzdanosti. Oborni Bogu na čast vse dobro, in brez posvetovanja in premiselka ničesar ne stori.

Pred vsem drugim se poprašaj pri svojem delu, ali je Bogu ljubo ali pa ne, in ne delaj po slabem nagnjenju zoper svojo vest. V dvojbah se zatekaj k svetemu pismu in k pokorščini do svojega višjega, in nikar se preveč ne zanašaj na se. Prej se vadi molčati, kakor govoriti, in rajši imej, da te drugi uče, kaker bi ti njih. Bolj je varno skrit biti, kaker kazati se.

Reči, ki se tebe ne tičejo, ne presočaj in ne vtikaj se v nje, da si ohraniš mir. Rajši te bodo ljudje imeli in hitreje boš prišel do srečnega cilja in konca, ako se boš držal tega, kar sploh velja, in ogibal se posebnosti. Rano stori, kar imaš storiti, veselejši boš potlej.

Sam v svoje serce se verni in zapri duri svojih ust, da ne začneš letati po raznih posvetnih željah, ki ti jih dela hudobni duh. Škoduje, kar se slabega sliši; skušnjave dela, kar se lepega vidi; znepokojuje in moti zasramovanje, koger zadene. Skrivaj se torej pred serditim, nepodučljivim, razuzdanim človekom in ostani molče z Bogom.

Šég poštenih bodi, skromen v obleki, zmeren v jedi, previden v besedi, premišljen v svetu, serčan v nesreči, ponižen v sreči, ponižen v očitanju, hvaležen za dobrote, vesel v zaničevanju, poterpežljiv v bolečinah, pameten pri vsem, kar počneš.

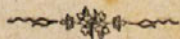
Trezev bodi in boj se Boga razžaliti z naj manjšo nemarnostjo in pomanjkljivostjo. Ne prevzemaj se v dobrem, no obupaj v hudem. Strah božji odganja od greha in v dobrem delu spodbada, da se to dóbro dobro naredi. Le Bogu se vsega izroči, in težave ti bodo berž prenesljive. Tvoj mir je v mnogi poterpežljivosti. Lahka je vsaka britkost za večno življenje.

Upaj Bogu vse svoje zložnosti, in on ti bo dal boljše tolažbe zanje; milost bo prišla v eni uri. Nihče ni bogatejši, nihče ni slobodnejši, ko ta, ki se je v vseh rečeh Bogu izročil in je z ljubeznijo si Kristusa kupil, kateri je svet na križu odkupil.

Vse naj ti Kristus bo, življenje tvoje, govorjenje tvoje, pre-mišljevanje tvoje. On naj bo tvoje hrepenenje, on tvoj dobiček, on tvoje celo upanje in plačilo tvoje. Če kaj drugega iščeš, kak-ker edino Boga, terpel boš škodo, trudil se boš in miru ne boš našel.

Za sveto petje naj veselje imajo duhovniki in redovniki; z njimi se bodo veselili angeljski kori, ki brez nehanja hvalijo Boga v nebeškem kraljestvu. Služiti mesu je smert, hrano pripravlja červem in gnjezdo peklenskim duhom; vmazane šege pogubljajo dobre ljudi in nakopavajo mnogo britkosti in bolečin. Služiti Bogu, to pa dela dušo srečno, telo zdravo, um bister, življenje ne-beško. Sladke pesmi Bogu poje, kedor v svoji britkosti vedno Boga hvali. Začetek in konec vsakega dobrega redovnika je ta, Boga sè sercem ljubiti, z jezikom hvaliti, brata svojega pa z do-brim z gledom učiti.

Žalostno, pogubno sadje raste na drevesu posvetne učenosti. Splezaj dolu, brat Zahej, pridi in uči se v božji šoli poti ponižnosti, pohlevnosti in poterpežljivosti; po tem poti te bo vodil Kristus in te varno pripeljal v slavo srečne večnosti. Amen.



Nekateri čudeži, ki so se zgodili po smerti svetega očeta Frančiška.

(Popis sv. Bonaventure.)

VIII. Sveti Frančišek pomaga v raznih boleznih.

1.

V Plebskem mestecu (Citta della Piéve) je živel neki vbožen mladenič, ki je bil gluhi in mutast od rojstva; jezik je imel tako kratek in tenak, da se je mnogim, ki so ga preiskavali, zdelo, da mu je bil odrezan. Iz ljubezni do Boga ga je sprejel berača v svojo hišo neki mož, z imenom Marko, in ker je gluhomutec videl, da mu hoče mož dobro, je ostal pri njem. Neki večer, ko je mož sè svojo ženo večerjal in je stal mladenič pred njima, reče mož proti svoji ženi: „To bi se zdel meni naj večí čudež, če bi dobil ta gluhomutec po svetem Frančišku sluh in govor“. In temu še pristavi: „Obljubim Bogu, da hočem iz ljubezni do njega skrbeti za dečaka, dokler bo živel, če stori sveti Frančišek ta čudež“. In glejte! Gluhomuteu zraste v hipu jezik, spregovori ter pravi: „Hvala Bogu in svetemu Frančišku, ki mi je dal govor in sluh“.

2.

Ko je bil brat Jakob iz Izeja (de Iseo) še otrok in v hiši svojega očeta, dobi strašno kilo. Ako ravno še celo mlad in bolan, stopi po navdihovanju svetega Duha v red svetega Frančiška, ali o svoji bolezni ni nikomer nič povedal. Pripetilo se je pa, da je bil tudi brat Jakob pri slovesnosti, ko so prenesli prečastite ostatke svetega očeta Frančiška. Približa se grobu, v katerega so položili svete kosti, ga objame sè vso pobožnostjo in naenkrat je njajo telesne bolečine, čuti se popolnoma zdravega ter odloži opasnjak. — V enaki bolezni so bili po milosti Božji in na priprošnjo svetega Frančiška čudovito ozdravljeni brat Jernej iz Evgubija, brat Angelj iz Túdera, duhovnik Miklavž iz Štihana, Janez iz Fore, neki mož iz Pize in drugi iz mesteca Čistérne, neki Peter iz Sicilije, nekedo iz Spella pri Asizu in še več drugih.

3.

Neka žena v Maritimi je bila blazna že skozi pet let, ni ne videla niti slišala; oblačila je tergala sè zobmi, ni se bala niti ne-

varnosti vode niti ognja in strašno jo je božjast lomila. Neko noč, ko je Bog v svojem vsmiljenju sklenil vsmiliti se vbožice, vidi, razsvetljena od nebeške luči, svetega Frančiška, sedečega na prelepem tronu; verže se predenj na kolena ter ga ponižno prosi, da bi jo ozdravil. Ker je svetnik ni precej vslišal, stori obljubo, da ne bo nikomer, ki jo bo prosil v imenu Božjem in svetnikovem, odrekla miloščine, dokler bo imela kaj dati. To pogodbo, ki ji je bil enako nekedaj sam storil z Bogom, sprejme sveti Frančišek, zaznamenja ženo sè znamenjem svetega križa ter jo ozdravi popolnoma. — Dokazano je tudi, da se je sveti Frančišek vsmilil ter ozdravil v enakih boleznih neko deklico iz Norče, tudi sinu nekega plemenitaša in še nekaj drugih.

4.

Neki Peter iz Folinja je šel nekedaj na božjo pot k svetišču svetega Mihela arhangelja; ali prav slabo se je obnašal ves čas popotovanja, in ko je pil vodo nekega studenca, je bil obseden od hudobnih duhov. Skozi tri leta je bil obseden in strašno so ga trapili peklensčaki. Naj gerše reči je govoril in zahteval naj strašnejše. Le sem ter tje so odjenjale peklenske martre in se je zavedel; tedaj sliši, kakšno moč ima sveti Frančišek čez peklenske duhove in kako se ga bojijo. Ponižno kliče svetega očeta na pomoč ter gre k njegovemu grobu. Ali ko se dotakne z roko svetnikovega groba, se ga lotijo peklenski duhovi še enkrat, strašno ga trapijo ter zapustijo čudovito. — Tudi neka obsedena žena iz Narnije je našla vsmiljenje pri svetem Frančišku ter bila rešena od hudiča in mnogim drugim je pomagal svetnik v enakih težavah.

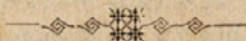
5.

Neka plemenita žena iz Soranske škofije, z imenom Rogata, je bila že tri in dvajset let bolna na kervotoku. Mnogi zdravniki so jo zdravili ali nič ji niso mogli pomagati in mnogo je sirota preterpela. Večkrat so mislili, da bo vmerla od prevelike slabosti; tudi otekala je po celem životu. Sliši pa neki dan popevati dečaka v rimskem jeziku čudeže, ki jih je Bog po svetem Frančišku storil. Od prevelikih bolečin se ji vlijejo solze po licih in polna žive vere jame sama pri sebi govoriti: „O sveti Frančišek, ki si tako velike čudeže storil, zelo bi se pomnožila tvoja čast, če ozdraviš mene v tej bolezni, ker tako velicega čudeža še nisi storil“.

Zadosti je bilo! komaj je te besede izgovorila, že je čutila, da je po svetem Frančišku zadobila zdravje. — Tudi njenega sinu, Marka po imenu, ki je imel skerčeno roko, je ozdravil sveti Frančišek, ko so storili neko obljubo; tudi neka žena iz Sicilije, ki je bila kervotočna skozi sedem let, je ozdravela na priprošnjo svetnikovo.

6.

Neka nuna v Rimu, z imenom Praksedis, ki je že štirideset let z naj večo pobožnostjo v tihi celici služila svojemu večnemu ženinu, je zadobila po svetem Frančišku posebno milost. Ko je šla nekedaj po noči po potrebnih opravilih na predoknišče svoje celice, pade po nesreči doli ter si zlomi nogo in izpahne ramo. V tej potrebi se ji prikaže sveti Frančišek v bliščecem oblačilu ter jo sladko nagovori: „Vstani“, pravi „blažena hči, ne boj se, vstani“. Nato jo prime za roko, jo vzdigne ter izgine. Ona pa se je obračala zdaj sem zdaj tja v svoji celici ter je mislila, da je videla prikazen. In ko prinesejo na njeno vpitje luč, spozna, da je bila v resnici po svetem Frančišku ozdravljena, ter pove vse, kar se ji je zgodilo.



Nekoliko o „čudežih.“

Četerto leto je, kar izhaja v Ljubljani po enkrat na mesec v obilih, lepih zvezkih časopis, ki se kliče „Ljubljanski Zvon“. Namenjen je, koliker toliko, učenim ljudem in prinaša v resnici dosti mikavnega za vse, ki jim je mari slovensko pisemstvo, to smemo reči po vsi pravici. Priznati moramo tudi, ker je ta časopis „Cvetje“ več ko enkrat ne brez hvale omenil; zlasti prijazno in dobrohotno pa je govoril o našem listu letos v svojem 6. zvezku, za kar se mu spodobno zahvaljujemo.

Vender stoje nam namenjene v tem zvezku mej drugim tudi neke besede, ki jim nikaker ne smemo in ne moremo priterditi, dasiravno radi verjamemo, da niso pisane sè slabim namenom. Ker stvar ni malovažna, bodi nam dovoljen nekoliko obšilniši odgovor.

Neznanemu nam gospodu pisatelju v „Ljubljanskem Zvonu“ se namreč „zdi, da ta list („Cvetje“) tù in tam vender le preveč

„čudežev“ podaja, ki so pa v resnici le čudoviti naravni dogodki, ali pa pobožne fantazije.“ — Ne vemo, kako daleč ima segati oblast besedice „zdi“, vendar radi mislimo, da ni hotel reči gospod, da so „čudeži“, ki se mu jih zdi v „Cvetju“ preveč, vsi ali mnogi v resnici (in ne le po njegovem zdenju) naravni dogodki, ali pa pobožne fantazije. To bi bila mogočna beseda brez dokaza. Sicer radi razglasujemo, pokorni dotičnemu pismu papeža Urbana VIII., koliker bi se vtegnilo nas tikati, da za čudeže, kar jih je bilo do zdaj povedanih v „Cvetju“, ali jih bo povedanih pozneje, koliker niso preiskani in poterjeni od svete cerkve, ne zahtevamo nobene druge vere, kaker tisto, ki jo zasluži vsaki vesten človek, ki si prizadeva le čisto resnico govoriti in pisati. To vero pa pričakujemo po pravici. Mi se nismo izmislili nobenega, najmanjšega teh čudežev; vse smo vzeli iz knjig, pisanih od ljudi, ki po našem prepričanju niso hoteli slepiti, pa so tudi toliko bistrourni bili, da se niso dali preslepiti, komer si bodi. Res smo pristavili lani „Čudežem svetega Antona“ neketere primere vslišane molitve iz novejšega časa, kaker so bili razglašeni zlasti po nemškem „Zvončku sv. Frančiška“, ali povedali smo naravnost: „Ne terdimo, da bi bili vsi taki dogodki, ki se naznanjajo, čudeži v pravem pomenu te besede.“ („Cvetje“, IV. str. 169.) Podobni primeri, ki so se nam sporočili v zahvalo za vslišano molitev, pa so stali navadno vže lani in stoje tudi letos pod svojim posebnim nadpisom in se niso imenovali „čudeži“, koliker se spominjamo, nobenkrat in nikjer. Ako je pa vendar le kedo te dogodke za čudeže imel, nikaker ne moremo sprevideti, kako bi bil ta človek zato mogel izgubiti vero na prave čudeže, kaker se boji gospod pisatelj v „Ljubljanskem Zvonu“. Komer bi se kaj takega „pripetilo“, ali se mu ne bi vtegnilo v kratkem „pripetiti“ tudi to, da bi se mu zaspana lučca v leščerbi in kresnica, ki leta po vertih in travnikih ob jasnih poletnih večerih, svitla zdela kaker to ljubo sonce, zvezde na nebu in mesec, keder je poln, in sonce samo pa temno in černo kaker suhe češplje in stari lonci v istju? Ta mož očitno ne bi bil pri pravi pameti.

Ali „priprost človek navadno ne dela razložka med „čudovitimi“ dogodki in „čudeži“, temuč obojim, posebno, ako so jih zapisali duhovniki, verjame, kakor bi bilo pribito“, opominja zopet gospod v „Ljubljanskem Zvonu“. — Mi pravimo na to, da ima ta „priprosti človek“ popolnoma prav; ker tudi najučenejši in najbistrourniši, ako je katoličan, kar se tiče „verljivosti“, ne dela raz-

ločka mej „čudovitimi“ dogodki in „čudeži“, temuč verjame te irone, naj so jih zapisali dukovniki ali neduhovniki, da so le pametni in pošteni ljudje bili, ki so mogli dogodek dobro vedeti, ter so tudi voljo imeli po pravici povedati vse, kar so vedeli. Mi bi celo priznali, ako bi bilo treba, da tudi glede bistva priprost (pa tudi učen) človek ne more vselej razložiti „čudovitega“ dogodka od pravega „čudeža“, pa katoličan vidi tudi v „čudovitem“ dogodku ravno tisto roko previdnosti božje, ketera dela prave „čudeže“, kjer hoče in keder hoče; tudi „čudoviti“ dogodki ga spodbujajo k zaupanju do tistega, brez čiger vednosti in volje ne pade vrabec sè strehe, niti las z glavé.

Res se lahko, dobro vemo, zmoti tudi previden človek, da ima kaj za čudež, kar se po natornih zakonih ni moglo drugači zgoditi; preživa fantazija ga more celo prevariti, da vidi ali sliši, kar v resnici ni tako. Ali gđor bi terdil, da so se ljudje zmotili v toliko in še mnogo več primerih, kaker smo jih mi povedali o svetem Antonu in drugih svetih ali zveličanih, da torej vse to ni nič res, kakšen katoličan bi pač to bil? Množina čudežev torej nima in ne more po pravici omajati vere v „čudeže“, temuč ravno nasproti, vterditi in okrepčati jo mora. In to ni le naša misel ali naš prazen izgovor. Naj blagovoli brati prijatelj v „Ljubljanskem Zvonu“ naslednje verstice, ki jih je po latinski pisal precej višji in veljavniši gospod, kaker smo mi (prestavljati jih v tem primeru nočemo): *„Si perrara forent adeo miracula, ut singulis saeculis unum dumtaxat contingeret, invenire posset incredulus, quomodo nonnulla facta singularia falsi argueret: at tanta factorum copia multitudine neque premittitur, ut ad cuncta perneganda non modo totum authoritati pondus demere, sed et animi sensum omnem et rationem exuere necesse sit.“* Benedictus XIV., *De Servorum Dei beatificatione et Beatorum canonizatione*, lib. IV. p. I. cap. VII. num. 7. (padovanskega izdanja str. 62.)

Kaj ima potemtakem misliti katoličan terdne vere glede številá čudežev? Ali da se jih je malo zgodilo? Nikaker ne, temuč jako mnogo.

Ljudje, ki nočejo dosti čudežev verovati, so, na priliko, lutranci; in lutranska vera, vemo, da je kriva vera, ki pelje in je pripeljala tudi v resnici vže le premnoge v popolno nejevero. Kedor hoče denes le malo čudežev verovati, jutri ne bo hotel nobenega, tudi tistih ne, ki jih sveti evangelij pripoveduje. Ne mnoga in krepka, temuč pičla in slabotna vera prehaja v nejevero. In

kedor bi rekel, da veruje le na čudeže, ki jih je Kristus sam storil, ta se grozno moti; on v resnici tudi na Kristusove čudeže ne veruje. Ako bi veroval na nje, bi namreč veroval tudi, kar je Kristus tako slovesno obljubil: „Resnično, resnično vam pravim: kedor v mé veruje, on bo tudi delal dela, ki jih jaz delam, in še več, kakor ta bo delal“. (Jan. 14, 12.) „Znamenja pa bodo ta spremljala tiste, ki bodo verovali: v mojem imenu bodo hudiče izganjali, nove jezike bodo govorili, kače bodo prijemali, in če kaj strupenega popijo, jim ne bo škodilo; na bolnike bodo roke pokladali in ozdraveli bodo“. (Mark. 16, 17. 18.)

Čudeži so se godili torej ne le ob času Kristusovem in apostelnov, temuč tudi vse daljnje čase noter do današnjega dne. (*Diximus, Miraculorum donum non fuisse restrictum ad tempora Apostolorum, sed postea permansisse et adhuc permanere in Ecclesia. Bened. XIV. l. c. num. 6.*) Delati jih pa more le ta, gđor ima za to od Boga posebno milost, (ki je po besedah papeža Benedikta XIV. „*gratia gratis data, quae [etiam] indignis quandoque conferatur ob Fidei aedificationem et aliorum salutem*“. l. c. cap. III. num. 20.). Kaj pak da čudežev ne dela človek iz svoje moči, sicer bi jih mogel tudi brez omenjene posebne milosti delati, ampak Bog jih dela po njem, bodi si na njegovo prošnjo, kakor je obljubil Kristus: „Kar koli hošete prosili Očeta v mojem imenu, to bom storil, da bo poveljčan Oče v Sinovi; ako poprosite kaj v mojem imenu, jaz bom storil“ (Jan. 14, 13. 14), ali pa brez prošnje po sklepu svoje previdnosti in ljubezni. Vsaki pravi čudež je torej posredno ali neposredno božje delo, znamenje ljudem v spričevanje resnice. Čudež je namreč nekaj, kar bi se po natornih postavah samo ob sebi ne zgodilo in kar bi tudi človek sè svojo vednostjo, vmetalnostjo in močjo ne mogel storiti.

Ali natorne postave so božje postave, so božja volja, in te ne more vničiti niti Bog sam; sicer bi morali reči, da ni njegova volja to, kar je njegova volja. Ali je torej mogoče, da bi se kaj zgodilo, kar je natornim postavam nasprotno?

Ozri se, dragi bravec, nekoliko po sebi in krog sebe! Vidiš, te tvoje obleke, bodi si gosposka ali vboga kmetiška, vse natorne moči je ne bi bile same naredile nigdar in nikoli; in bodi si da v palači prebivaš, ali pa v preprosti leseni bajti, vse natorne moči bi tega tvojega stanovanja ne bile postavile brez ljudi. S tem pa nočemo reči, da je tvoja obleka in tvoje stanovanje natornim postavam nasprotno; ali le, ker so znali natorne postave in moči po

pameti, ki jim jo je Bog dal, v svoj namen obrniti, so mogli ljudje narediti vse to. In te natorne postave in moči človek čedalje bolje spoznava ter po takem spoznanju tudi čedalje večjo oblast dobiva čez nje, tako, da jih čedalje bolj more vpogibati v svoj hasen. Komu niso koliker toliko znane v resnici čudovite iznajdbe našega veka, železnice, telegrafi, telefoni, električna luč itd.? In nikaker ni misliti, da je s tem, kar učenjaki dandanašnji vejo, dosežen konec vsega znanja, ki je mogoče na tem svetu: po pravici smemo prepričani biti, da se bo iznašlo še mnogo, na kar zdaj morebiti nihče niti ne misli. Vender je gotovo neka meja, ki je človeški rod na tej obliči zemeljski nigdar ne bo prestopil; kar je za tisto mejo, je zdaj in bo tudi zanaprej znano le Bogu in, koliker je volja božja, njegovim angeljem in svetnikom. Bog pozna vse natorne postave in moči do zadnje pičice; saj jih je on postavil in vstvaril, saj so vse v njegovi roki in oblasti, saj so vse le njegova volja in njegova moč. Ako človek sè svojim, če se z božjim primerja, tako majhinim in v resnici ničevim znanjem, vender tako čudovite reči more delati, kaj je v stanu storiti Bog v svoji vsegavednosti in neskončni modrosti! Njegovi volji se ne more vpreti nobena natorna postava, nobena natorna moč njegovi moči; saj je brez njega ni natorne moči, saj je ni natorne postave razen njegove volje. — Ali tudi angeli in svetniki v nebesih, smemo po pravici misliti, da imajo ali morejo imeti spoznanje, ki presega vso zemeljsko učenost, ter morejo po tem svojem spoznanju narediti, kar človeku na tem svetu ni zdaj in nigdar ne bo mogoče, kar je torej za nas resničen in pravi čudež.

In da svetniki v resnici čudeže delajo, bodi si da sami z vednostjo in močjo, ki jim jo daje Bog v ta namen, ali si bodi, da jih dela neposredno Bog na njih prošnjo in molitev ter v njih poveličanje in poterjenje svete vere, tega je katoliška cerkev tako prepričana, da nikoger, naj si je bil še tako pobožen in svet, ne povzdigne mej priznane zveličane in svetnike, ako se ne more dokazati, da bi bil storil nekaj čudežev, ali da bi se bilo kaj čudežev zgodilo na njegovo priprošnjo.

Svetniki in zveličani torej, zlasti kar jih je iz novejših časov, od kar je slovesno posvetničevanje v navadi, so čudeže delali, mnogi že v tukajšnjem življenju, vsi pa, kar se prav za prav zahteva k posvetničenju, p o s m e r t i, neketeri več, neketeri manj kaker je bila ali volja božja ali tudi njih zasluženje. *) Največ

*) Sveta obredna skupščina preišče v namen beatifikacije najmenj dva

pa za Marijo in morebiti svetim Jožefom jih je storil, kar se ve, sveti Anton Padovanski — ne samo te, ki smo jih lani mi našteli, temuč mnogo in brez števila več; na Laškem je zato splošen pregovor, da jih naredi vsak dan 13. Že sveti Bonaventura je torej zložil o njegovih čudežih sloveči responzóriji, pesenco, ki jo je imel pojasniti in poterditi lanski dotični spis v „Cvetju“.

In takega pojasnila je omenjeni responzorij kakor potreben tako tudi vreden; saj ne le da stoji v cerkvenih molitvah za praznik svetega Antona, temuč papež Pij IX. so podelili tudi 100 dni odpustka vsakemu vernemu, ki responzorij z dotično molitvijo (kaker je oboje natisnjeno v „Cvetju“ II. l. 4. zv.) pobožno izmoli, in kedor to stori vsak dan skozi cel mesec, more po sprejetju sakramentov svete pokore in svetega rešnega telesa enkrat na mesec dobiti popolnoma odpustek.

Poglavitni namen, da smo povedali toliko čudežev svetega Antona, pa nam je bil ta, ki ga je imel, koliker moremo misliti, tudi Bog, ko mu je dal, da je toliko čudežev storil. Bog mu je dal, da je čudeže delal, v poterjenje katoliške vere in zaverjenje krivovercev. *Conterit miraculis haereses docentes* — „Poterl je s čudeži krivih ver učitelje“, pravi o njemu naš rimski brevir, in zopet: *Loquens magnis, parvulis aequae feriebat; potior miraculis virtus haec in oculis omnium clarebat* — „govoril je malim in velikim ter s puščicami resnice enako zadeval oboje; še bolj pa je po čudežih ta zmožnost njegova vsem sijala v oči.“ Kaker je torej sveti Anton v poterjenje prave vere čudeže delal, tako smo jih mi v poterjenje te vere pripovedovali — ne, da bi jo omajali in spodkopali. Ali znano je, da se farizeji in pismouki celo Kristusovim čudežem niso dali prepričati, dasiravno so jih videli sè svojimi očmi. In takih ljudi, ki „se spoznani kerščanski resnici vstavljajo“ ter tako greše zoper svetega Duha, je bilo tudi nadalje skozi vsa stoletja in jih je dandanašnji, smemo reči, brez števila. Eden poglavitnih mej njimi je bil v prejšnjem stoletju francoski modrijan Rusô (Rousseau); on pravi v tem oziru: „Ako bi bil vpričo, ko bi kedo koga od mrtvih obudil, jaz mislim, da bi prej obnoril kaker veroval“.*) Takim ljudem, radi verjamemo,

čudeža, ako pričajo čednosti in marterništvo priče, ki so same videle, najmanj štiri, ako priče, ki so slišale. Da se zveličani svetnikom prišteje, pa je treba potem še dveh čudežev storjenih po beatifikaciji. (Bened. XIV. o. c. lib. I. c. 22. num. 10. c. 26. num. 1.)

*) Hettinger, Apologie des Christenthums, I. Bd. 2. Abth. pg. 215.

da bi mi z našim pripovedovanjem nič ne pomagali, — pa za take ni pisano „Cvetje“. Ako se morebiti najdejo na Slovenskem — Bog daj, da bi se ne! — taki „Cvetja“ ne pogledajo in ne sprejmejo, ako bi jim ga po sili in zastonj hoteli pošiljati. Naši dragi bravci pa so katoličani in ko take so jih čudeži svetega Antona, tega smo prepričani, le poterdili v veri. In poterjenja so potrebovali celo aposteljni (Luk. 22, 32); dandanašnji, ko nevera povsod vzdiguje svojo puhlo, prazno glavo, torej pač tudi ne bo odveč.

Drugič je hotel Bog, kaker druge svetnike, tako tudi svetega Antona s čudeži povelicati pred ljudmi, da bi pokazal, kako ljubo mu je njegovo sveto življenje, kako mogočna je torej pred njim njegova molitev in priprošnja. Tako nam je tedaj Bog svetega Antona postavil za zgled, po katerem se naj ravnamo, koliker vsaki v svojem stanu more, in potem nam ga je dal za mogočnega pomočnika v težavah in britkostih tega življenja. To pa je bil zopet tudi naš namen, ko smo pripovedovali o čudežih svetega Antona, in reči smemo, da je vsaj v drugem oziru ta namen dosežen, kaker zadosti priča zahvala za vslušano po njegovi priprošnji molitev, ki nam prihaja od vseh krajev. Sicer nam je neki gospod že lani pisal, da ljudje ne bero radi čudežev, ter da se zato menda manjša število naročnikov; ali mi smo prepričani do dobrega, da je ravno nasprotno res. Velika večina naših naročnikov ni ničesar rajši brala, kaker ravno čudeže svetega Antona in nobeno leto se nam ni naznanjala tolika zadovoljnost s „Cvetjem“ od vseh strani, kaker lani, ko so se tiskali tisti čudeži. In to tudi, koliker vemo, ni bila prazna zadovoljnost, ki bi le nam bila nekaj hvale porodila, bravcem pa nič koristi. Koder se bere „Cvetje“, povsod se je, koliker toliko, zbudilo zaupanje do svetega Antona, povsod so ga začeli častiti z večo gorečnostjo. In to zaupanje in češčenje nas ne bo pripravilo v škodo, le preverjeni bodimo, da ne.

Potemtakem se nimamo zakaj kesati, ker smo toliko čudežev pripovedovali; upamo celo, da bo tudi gospod, ki je v „Ljubljanskem Zvonu“ pisal o „Cvetju“, po tem pojasnilu rad nekoliko spremenil svoje misli ter nam priterdil, da smo prav storili. Kedor hoče pa še natančnije poznati nauk svete katoliške cerkve o čudežih, naj vzame v roke gori omenjeno izverstno delo učenega in razsvetljenega papeža Benedikta XIV., kjer bo našel o tej reči mnogo že v 1. in 3. knjigi; 4. knjiga pa govori v 1. delu, ki obsega 357 velikih strani, edino o čudežih. Tega nauka se deržimo torej, da ostanemo katoličani.

Sicer smo, kaker smo vže rekli, hvaležni za prijazne in dobrohotne besede o „Cvetju“ v tako odličnem časopisu, in da to hvaležnost djansko pokažemo, smo se namenili, da tudi mi, ako bo prav, o „Ljubljanskem Zvonu“ na svojem mestu spregovorimo, ko bo prilika, odkrito serčno besedo.



Cerkvena, zlasti redovna in misijonska naznanila.

Dunaj. — Od nedelje 25. do sobote 31. majnika se je obhajala na Dunaju stoletnica gerško(slovensko)-katoliške farne cerkve svete Barbare. V nedeljo se je slovesnost začela z veliko mašo v starem slovenskem jeziku. Opravljala sta jo škofa Sembratovič in Stupnjicki v pričo papeževnega poslanca nadškofa Vanutellija, nadškofa dunajskega, ministra gališkega in mnoge druge visoke gospose, zlasti mnogih poljskih, čeških in naših slovenskih državnih poslancev. Popoldne je bilo slovesno kosilo. Pri tem kosilu je govoril papežev poslanec mej drugimi blizu te besede v latinskem jeziku: „Kako je sedanjemu svetemu očetu Leonu sreča rusko-slovenske cerkve, rusko-slovenske duhovščine, rusko-slovenskega naroda pri sercu, to se z navadnim človeškim jezikom skoraj ne da izreči. Naj živi zedinjenje rusko-slovenske cerkve z rimsko cerkvijo; naj živijo presvitli škofje rusko-slovenske cerkve; naj živi rusko-slovenska duhovščina, naj živi in živi narod rusko-slovenski, ljudstvo rusko-slovensko“. Te slovesno in, kaker se je očitno videlo, iz serca govorjene besede so mogočno ginile zbrane ruske Slovence (Male Ruse). Pa ne le njim, ki so bili pričujoči, vsem katoliškim ruskim Slovenom bo ostala ta svečanost v neminljivem spominu.

Trebinje v Hercégovini. — Čez več ko 400 let je doživel to mesto 8. rožnega cveta 1884 v resnici vesel dan. Ta dan, v nedeljo presvete Trojice, so namreč milostivi škof dobróvški Matej Vodopič, apostoljski vikarij trebínske škofije, obdani od 29 duhovnikov in 18 gojencev slovesno blagoslovili in posvetili prelepo novo rimsko-katoliško cerkev trebínsko. Od vseh strani se je bila sešla silna množica ljudi v krasno opravljeno mesto k svečanosti, kakeršne niso prej nigdar videli. Vse je bilo veselo; tudi pravoslavni (staroverci) in turki so se vdeležili prekrasnega godovanja,

tudi oni so občudovali častitljive in globokomiselne katoliške obrede. Prej ta večer je bilo mesto razsvitljeno; pravoslavni so se pri tem vadjali s katoličani. V nedeljo zjutraj je duhovščina šla po škofa ter ga spremila iz stanovanja generala Babiča proti cerkvi; 12 belo oblečenih dekletec, večinoma officerskih hčerek, je šlo pred njimi ter potresalo pot s cveticami. Mej veliko mašo je stalo pred cerkvijo čez 3000 ljudi, ki niso dobili več prostora v cerkvi. Po evangeliju so škof ginjeni nagovorili zbrane, razodeli svoje veselje ter razložili veliko pomenljivost posvečevanja. Po maši so peli kleriki dobróvški slovesen „Te Deum“ in potem so podelili škof kakim 40 otrokom zakrament svete birme. Mir se ni kalil nikjer, tudi nesreča se nobena ni zgodila. Cerkvene stene so bile opravljene z napisi v slavenskem, nemškem in laškem jeziku. Zlasti pa se je vse čudilo prekrasni podobi, ki so jo poslali sveti oče papež za v veliki oltar. To je slika preblažene Device posneta po tako imenovani Folínjski Materi Božji, delu najslavnejšega slikarja, ki je kedaj živel na svetu, Rafaela. Posnetek se je izverstno posrečil; podoba je dva metra visoka, vstavljena v prelep pozlačen okvir. Naj se posreči odboru, ki ima doveršenje te cerkve v rokah, da oskerbi kmalu tudi veliki oltar, ki bo primeren tej podobi in cerkvi.

Nemško. — Nemški cesar je zdaj tudi dva katoliška škofa, fuldskega in varmíjskega (Ermeland), in enega iz mej prvih katoliških državnih poslancev poklical v tako imenovan državni svet (Staatsrath). Počasi in pomalem gre zmirom na bolje. — Kneževič Henrik Hanavski, iz ene najplemenitiših nemških rodovin, je prestopil te dni iz protestantovstva v katoliško cerkev, ne, kakor so časniki izperva poročali, zavoljo neke ženitve, temuč iz popolnega prepričanja.

Bélgija. — Tukaj so se zgodile poslednji čas važne in ve-sele premembe. Bélgija, ne ravno veliko pa gosto naseljeno in bogato kraljestvo, je krepko pokazala svoje katoliško prepričanje. Kaker je našim bravcem gotovo znano, je ta dežela domovina cesarične Štefanije. Leži v sredi mej Francoskim, Nemškim in Nizozémeljskim ter sega na severu in zahodu tudi do morja, kjer ima neketere posebno dobre loke. Prebivavcev šteje do 6 milijonov, mej njimi le 15 tisoč protestantov in 3 tisoč judov, vse drugo je, razen nekoliko debelih glav brez vere, katoliško. Vender so, kakor se žalibog navadno godi, tudi temu dobremu katoliškemu ljudstvu vse do poslednjega časa vkazovale ravno omenjene debele glave, slobodnjaki in framasoni, ki so si prizadevali na vse kriplje,

da bi cerkev v svoji domovini vničili in vero popoluoma zaterli. Ali narod je spregledal zlobo in samopašnost teh gospodov ter volil v svoj državni zbor veliko večino odločno katoliških mož. Vsled tega so morali slobodnjaki framasoni popustiti ministerske stole in zaseli so tudi te katoliški možje, ki so brez odlašanja začeli popravljati, kar so pokvarili in poderli brezverski njih predhodniki. Bog daj srečo in blagoslov katoliški Belgiji!

Svédija. — Proti koncu lanskega leta je 12 slušateljev starega slovečega vseučilišča v mestu Upsala odpovedalo se protestantstvu ter prestopilo v katoliško cerkev.

Zedinjene Deržave v Ameriki. — V Novem Jorku, največem mestu amerikkanskem, so imeli 8. majnika t. l. katoličani nekak zbor ali tabor, da so oporekali ropanju italijanske vlade nad „propagando“. Vdeležilo se je tega zbora 3500 najodličnejših meščanov; predsednik mu je bil sam župan novojorški Frénklin Edson. Zbor je izrekel stud nad roparstvom laških vladavcev in zahvalo predsedniku Zedinjenih Deržav, ker je rešil amerikkanski kolegij, ki je tudi del „propagande“. — 15. majnika so imeli podobn shod v Bostnu, velikem glavnem mestu deržave Mesečúsets; predsednik shodu je bil guverner deržave, Gaston. — V bóstenski cerkveni okrajini je, kaker smo vže lani omenili, mej drugimi tudi škofija pórtlendska, ki je obsegala do letos dve zvezni deržavi, Mén in Njú-Hemšír, z 80 tisoč katoličani. Po nasvetu tamkajšnjega škofa se je 6. malega travna 1884 ta preobširna škofija razdelila na dve, tako, da ohrani pórtlendska le Mén, za Njú-Hemšír, kjer je več katoličanov, pa se je vstanovila nova škofija sè sedežem v Ménčestru, največem mestu njúhemšírskem. — Drugo novo škofijo so vstanovili sveti oče 1. sušca 1884 v Montani, zemljišču Zedinjenih Deržav na severni meji zapadne polovice velike zvezne republike. Ta škofija se imenuje helenska po mestu Helena, ki je glavno mesto montansko s kakimi 3500 prebivavci. Cela helenska škofija šteje 10 tisoč katoličanov, 17 duhovnikov, 19 cerkev in kapelic.

Kitajsko cesarstvo v Aziji. — Kitajsko deželo Ho-nan so sveti oče lani razdelili v dva apostoljska vikarijata, severni in južni. Letos, na svetega Jožefa dan, je bil apostoljski vikarij severnega, monsinjor Skarella, duhovnik milanskega misijonskega seminarja, za škofa posvečen. Posvečeval ga je frančiškan monsinjor Banči, apostoljski vikarij severnega Hu-pé. Vikarijat severnega Ho-nan ima okoli 6 milijonov prebivavcev, ajdov, kristijanov je vmes le tisoč ali ne dosti več. Stanujejo ti kristijani većinoma po

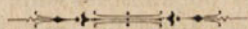
gorah ob meji sosednje severne dežele Šan-si. V novem apostoljskem vikarijatu je vse skupaj le 6 mašnikov, 2 evropejca pa 4 kitajci. — Povejmo še kaj o deželi Hu-pé, ki smo jo gori omenili. Hu-pé je frančiškanska misijonska dežela s trijemi apostoljskimi vikarijati. Leži prej omenjeni deželi Ho-nan na jugu, prav na sredi pravega Kitajskega. Prebivavcev ima 39 milijonov, to je, več kaker celo Francosko, ki je po prostoru trikrat toliko. Zato pač ni čudo, da ta dežela, dasiravno rodovitna in skerbno obdelana, vendar težko prereja vse svoje ljudi. Da je le nekoliko slabša letina, je berž lakota v hiši. Tako poročajo tudi zdaj poslednja pisma, pisana sicer vže konec lanskega leta, o hudem gladu v severno-zahodnih goratih krajih. Mnogo ajdov in tudi vže neketeri kristijani so pomerli od lakote. Cele procesije ajdovskih družin se selijo iz domovine, kjer nimajo kaj jesti, v sosednjo severno-zahodno deželo Šen-si, po 160 ur hodá. Lahko si mislimo, koliko teh nesrečnih omaga od pomanjkanja in mraza in truda po stermih gorskih stezah, koliko jih žalostno pogine, ker imajo bogataši po Evropi in drugih delih sveta zaperta serca in mošnje, ter se ne menijo za ljudi, ki stradajo v daljnji, neznani deželi. — Omenimo naposled še to. Dekret skupščine za razširjevanje svete vere vabi apostoljske vikarje po Kitajskem in sosednjih deželah, da bi se zbrali, ako mogoče, na cerkvene okrájinske shode, kaker so razdeljeni in zloženi vikarijati njihovi. Na Kitajskem je namreč 5 cerkvenih okrajin in vsaka naj bi imela svoj cerkveni shod ali sínodo. Perva teh okrajin obsega vse tri vikarijate dežele Pe-če-li, Mandžurijo in Mongolijo; druga Šan-tong, San-si, Šen-si in Kan-su; tretja vse tri vikarijate dežele Hu-pé, oba vikarijata dežele Ho-nan, oba vikarijata dežele Hu-nan, Če-kjang, Kjang-nan in oba vikarijata dežele Kjang-si; četrta vse tri vikarijate dežele Sù-čven, Jun-nan, Kvej-ču in Tibet; peta vikarijate Kvang-tong, Kvang-si, Hong-kong, Fo-kjen in Amoj. Sosednja kraljestva imajo štiri okrajine: perva obsega vse tri vikarijate dežele Kočinčina in vikarijat dežele Kambodža; druga vseh pet vikarijatov dežele Tonkin; tretja vse tri vikarijate dežele Birmanije in vikarijata Malezija in Sijam; četrta dva japonska in koreanski vikarijat.

Egipt. — Arabski vstajniki so vzeli egipčanom Berber, prvo večje mesto ob reki Nilu takraj Hartúma. Naši misijonarji so še vedno jetniki Mahdija, krivega preroka v Elj-Obéjidu, kjer se jim neki primeroma še zmirom dobro godi. Da bi bil avstrijski konzul v Aleksandriji nabiral zanje odkúpsčino, ni bilo res; sicer

je pa vže pripravljeno mnogo denarja, ali do zdaj se ni bilo mo- goče pogoditi z Mahdijem, da bi jih izpustil. V poslednjem času je na prizadevanje apostoljskega vikarija Osrednje Afrike, Franči- ška Sogaro, egiptovski minister Nubar-paša telegrafiral mudirju (to je namestniku egiptovskega podkralja) v mestu Dongala (ki je dru- go večje mesto ob Nilu takraj Hartuma, le nekaj dni hoda od Elj- Obéjida), naj se potruži za oslobojenje avstrijskega misijona. Ali bo mož kaj opravil, Bog ve; dosti upati ni, zlasti ker je tudi on prenapet mohamedanec in ni znano, kako daleč seže njegova zve- stoba do egiptovske vlade.

Obravniška Afrika. — Pazljivi braveci naši se bodo more- biti še spominjali imena T a n g a n j i k a ali T a n g a n i k a. Pravi se tako nekemu jezeru v Afriki, vže onkraj zémeljnega pasu (rav- nika ali ekvatorja). To jezero je jako dolgo, dalje kaker od Tersta čez Dunaj pa noter do Krakova na Poljskem. Ne manjka dosti ali nič, da bi bilo po dolgosti kaker tudi pe legi enako z našim á- drijskim morjem, le da je za polovico ožje. Ko smo se mi v prvi latinski šoli učili zemljepisja, v Evropi še nihče ni vedel za to je- zero; našla sta ga leta 1858 angleža B è r t è n (Burton) in S p i k (Speke). Dandanašnji pa so ob Tanganjiki vže lepi katoliški mi- sijoni. Misijonarijo tu, kaker smo vže tudi povedali, patri Lavi- žerijeve skupščine za afrikanski misijon. Njihove postaje so Mda- buru, Tabora, Udžidži (znamenito trgovsko mestece prav pri je- zeru na vshodno-severnem bregu, s 3000 prebivavci) in Muloneva (ali Muluva ali Mlueva, na zapadnem bregu jezera mej rodom Ma- sanze). Lansko spomlad pa so ustanovili še eno postajo v vasi Kibanga na skorootoku „Ubuari“ imenovanem. Ta skorotok je ne- koliko proti severu od mesta Udžidži ter se derži zahodnega bregá tanganjiškega jezera. Dolg je, ako po zemljevidu prav sodimo, 10 nemških milj, širok pa menda ne dosti čez eno miljo. Na južnem koncu tega skorotoka in na zémeljski tesnini, ki ga veže sè za- hodnim obrežjem, ima samostojno deželico, eno ali dve milji dolgo in ravno tako široko, neki star zamorski poglavar, P o r e po ime- nu, dobroserčen očak, ki šteje na stotine svojih mlajših. Ta star- ček hoče dati sebe in svoje ljudi podučiti v sveti veri; tudi je ob- ljubil, da bo patra apostoljskega provikarija namestu sebe posta- vil za poglavarja deželici in da bo mladeničem, ki so jih misijo- narji odgojili na svojih prejšnjih postajah, dal dekleta svojega rodu v zakon, da bodo tako vsi kaker ena sama družina. Vže se je v resnici ustanovila poleg Poretove vasi nova kerščanska vas s 15

hišami. Nekedanji gojenci misijonarjev, odkupljeni zamorski otroci, so namreč ščasoma odrastli ter imajo neketeri vže družine. Oni bodo tu skupaj prebivali v kerščanski vasi, ki je prvi sad misijonskih sirotiščnic v Tabori in Udžidžiju.



Zahvala za vslišano molitev.

Iz Šem-Petra pod Sv. Goramina Štajerskem:
Jaz sem si prizadeval na vse načine za neko reč, pa je nisem mogel dobiti. Tedaj se obrnem s terdno vero in gorečim zaupanjem do sv. Antona Padovanskega in svetega Franciška, zmolim tudi neketero očenaše in zraven obljubim, da hočem po „Cvetju“ naznaniti, ako zadobim, česar prosim. Ino res, komaj pretečejo neketeri dnevi, in vže sem bil vslišan. — J. G.

Od Sv. Miklavža pri Ljutomerskih goricah,
27. m. travna 1884:

Moja prijateljica je bila hudo bolna. Terganje je namreč imela po vseh udih, in otekline v rokah pa v nogah, tako, da si ni mogla nič pomagati. Kaker smo jo položili, tako je ostala. Neketera zdravila sem poskusila, ali bolezen le ne preneha. Spomnimo se pa, kolikerim je že Bog pomagal na priprošnjo sv. Antona Padovanskega in s terdnim zaupanjem se obrnemo tudi mi k njemu. Z neketerimi prijateljicami začnemo moliti devet dni responzorij in neketero druge molitve v čast sv. Antonu ter obljubimo, ako jej Bog da spet zdravje, da hočemo v „Cvetju“ naznaniti.

V začetku devetdnevnic sem jej jaz brala responzorij, ker ni mogla v roke prijeti listka, na katerem je bila molitvica zapisana, tretji dan pa jo je že sama v rokah držala in molila. Na peti dan je šla iz postelje ter je zanaprej vsak dan pri mizi opravljala to molitvico. In zdaj, akoravno še ne popolnoma zdrava, se vender boljša dan za dnem, tako, da že hodi v cerkev in tudi doma neketera majhina dela opravlja.

Za to je sklenila, da bode častila svetega Antona, dokler bo živeła. Alojzija Kolarič.

Iz Loke, 6. vel. travna 1884:

Preteklo je že leto, kar je naša enajstletna hčerka Micka hudo zbolela; lotilo se je je pljevanje, ki jo je martralo celih 7 mesecev; želodec ji ni prebavljajal ne jedil ne zdravil. Nato se je

polasti tudi huda božjast, ki jo je vila vsak dan tri cele ure. Kedor jo je videl, se je čudil, da more še živeti. Poklicali smo več zdravnikov, rabili vsakoverstna zdravila, pa vse brez uspeha. Začeli smo nato sè vso družino opravljati devetdnevnicó k naši ljubi Gospej presvetega Serca ter obljubili vslišanje razglasiti po „Danici.“ Po nasvetu neke osebe se lotim še sama opravljati pobožnost 9 torkov na čast svetemu Antonu Padovanskemu in obljubim tudi v „Cvetju“ naznaniti vslišanje. Že sem mislila, da je nebo popolnoma zaperto mojim prošnjam. V torek 7. velikega serpana sem vsa žalostna klečala pred podobo sv. Antona ter prosila, da bi on, ki je že tolikerim pomagal, tudi meni britkost vsaj nekoliko polajšal. In glejte! komaj pridem domov, me hčerka pokliče in pravi: „Mama, lačna sem“, kar se pred celih sedem mesecev nigdar ni zgodilo. Od tistega časa je začel želodec zopet prebavljati in božjast je popolnoma izostala. Deklica se je vsak dan bolj vterdila in zdaj more že zopet šolo obiskovati, česar nihče več ni pričakoval. Hvala Bogu, Mariji in sv. Antonu Padovanskemu.

Uršula Jesenko.

Zahvaljujejo se sv. Antonu tudi neke osebe z Goriškega in od drugod mnoge, katerih dopise po mogočnosti priobčimo prihodnjič.

Priporočilo.

V pobožno molitev se priporočajo :

rajne tretjerednice goriške skupščine, sestre Pavlina (Marija) Kalčič, Elizabeta (Ana) Lipovšček, Elizabeta (Marijana) Bukovec, Marija (Uršula) Lukežič; tretjerednika pazinske skupščine: Frančišek (Simon) Grubiša † 16. maja star 71 let, Ivo (Miha) Redetina † 28. maja star 77 let; tretjerednica selške skupščine Jera (Marija) Lotrič † 20. rožnika t. l.

Neka oseba s tolminskih krajev se priporoča za pobožen zdihljaj k presvetemu Sercu Jezusovemu, da bi obvaroval Bog njo in njene otroke greha in slabih ljudi. Priporočajo se v pobožno molitev tudi neki hudo bolan mašnik prvega reda sv. Frančiška in dve tretjerednici.